

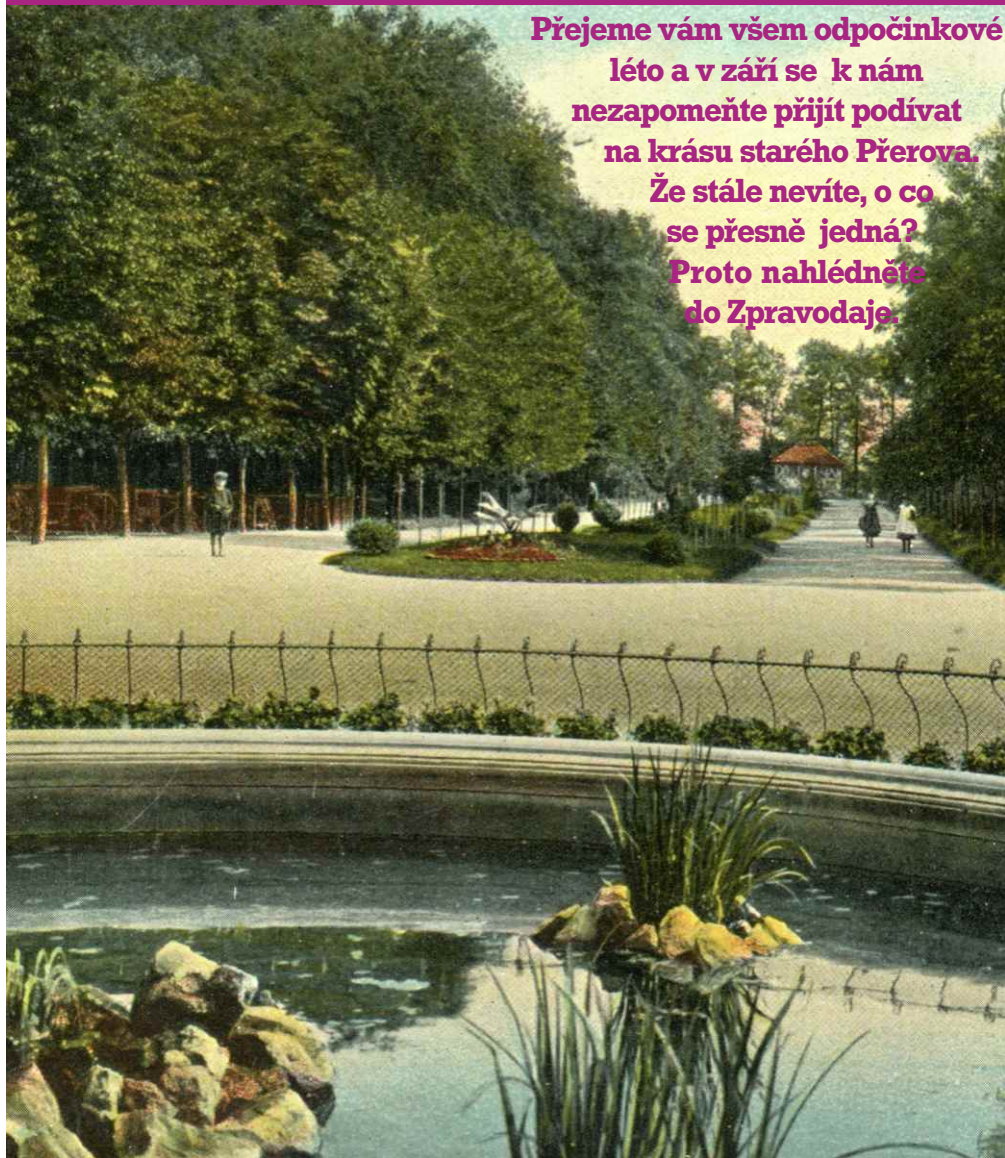

ZPRAVODAJ

MUZEA KOMENSKÉHO V PŘEROVĚ

ČERVENEC - ZÁŘÍ 2015

**Přejeme vám všem odpočinkové
léto a v září se k nám
nezapomeňte přijít podívat
na krásu starého Přerova.
Že stále nevíte, o co
se přesně jedná?
Proto nahlédněte
do Zpravodaje.**

DO PŘEROVA SE ZAČÁTKEM LÉTA VRÁTILY VELIKONOCE

Průznivci folkloru z Přerova i širokého okolí měli jedinečnou možnost připomenout si zvyky spojené s jarem, za kterými by za normálních okolností museli cestovat na různá místa Moravy, Slezska a Slovenska a čekat na ně celé jaro, tedy plné tři měsíce. Konal se totiž folklorní festival V zámku a podzámčí, jehož hlavním tématem byly jarní zvyky našich předků.

A proč právě jarní zvyky? Protože v polovině června jaro končí a kdy jindy rekapitulovat nějaké období, když ne na jeho konci? Akce se vydařila, a ačkoli panovalo úmorné horko, vystoupilo téměř 300 účinkujících pro necelých 1 500 návštěvníků. Do organizace akce se zapojilo přes 50 dobrovolníků.

Festival zahájil vzdělávací program Děti vítají jaro, který probíhal od pondělí 8. do pátku 12. června. Děti z mateřských škol a klienti Centra setkávání Přerov se seznámili s jarními zvyky a tradicemi a naučili se mnoho zajímavých dětských her.

Program festivalu pokračoval v pátek večer pořadem Pašije na hradbách u řeky Bečvy, kde zazněl příběh podle sv. Matouše v podání členů Divadelního

spolku Cukrle a písňě ADD Gospel Přerov. Sobotní program festivalu se již odehrával na přerovském Horním náměstí a byl zahájen přesně v 13.00 hodin vystoupením domácího populárního Dechového orchestru Haná.

V 14.00 hodin přivítal návštěvníky ředitel festivalu Mgr. Lubor Maloň a náměstek primátora statutárního města Přerova Bc. Tomáš Navrátil. Poté proběhla soutěž O zámecký klíč, ve které se utkalo 15 dětí o 12 míst v celkem pěti kategoriích. Při zpěvu lidových písní je doprovodila přerovská Cimbálová muzika Primáš, zpěv hodnotila odborná porota ve složení Irena Kanovská, Jana Rudická a Mgr. Jitka Štukavcová.

Zatímco soutěž probíhala, vydaly se celkem tři skupiny účinkujících souborů z hlavního festivalového pořadu Přišlo jaro do vsi na procházku po památkách a krásách města Přerova. Za zpěvu a tance navštívily Žerotínovo náměstí, Šířavu, Masarykovo náměstí, lokalitu Na Marku a park Michalov. Po svém návratu na Horní náměstí předvedly všechny soubory, dětské i dospělé, divákům své taneční, pěvecké a hudební umění, které bylo na velmi vysoké úrovni. Svědčí o tom již samotný výběr souborů, které mají dlouhou tradici a velmi dobrou jména. Z dětských souborů to byl

Maleníček Lipník nad Bečvou, Malé Zálesí, Luhačovice a Ovečky Valašské Meziříčí, z dospělých pak Bartošův soubor Zlín, Bejzatka Štítina u Opavy a Valašský vojvoda Kozlovice.

Krátce před 20.00 hodin, tedy s mírným zpožděním, začal koncert hudební skupiny Buchajtramka, která pochází ze slovenského Horehroní. „Proslulá je tím, že staré známé lidové písně hraje ve svižnější a živější formě s prvky etna a worldmusic,“ prohlásil ředitel festivalu Lubor Maloň. Hudebníci rozezpívali celé náměstí a diváky naladili na festivalovou tečku: posezení u cimbálu na nádvoří přerovského zámku. I přes nepřízeň počasí, která vehnala hudebníky i návštěvníky do průjezdu zámku, se odehrál bujarý večírek, na který budou všichni ještě dlouho vzpomínat.

Během sobotního programu festivalu byl pro návštěvníky připraven bohatý doprovodný program. Pro děti to byly soutěže na jarní téma a vystoupení Klauna Huberta. Pro dospělé pak bohatý stánkový prodej

a soutěž o ceny. Pořadatelem akce byl Folklorní soubor Haná Přerov, spolupořadatelé Muzeum Komenského v Přerově a Cukrle Přerov. Folklorní festival V zámku a podzámčí 2015 finančně podpořil Olomoucký kraj, statutární město Přerov a Ministerstvo kultury České republiky. Mediálními partnery akce byl Přerovský a hranický deník, Nejlepší adresa spolu s Televizí Přerov. Akci finančně nebo materiálně podpořil A. W. Loštice, Centropen Dačice, Dřevovýroba František Kornel, Hanácká kyselka Horní Moštěnice, Pivovar Zubr Přerov, Veterinární klinika MVDr. Tomáš Barbořík Přerov a Vinotéka U Hanačky.

**Jubilejní desátý ročník
festivalu proběhne
17. a 18. června 2016.**

23. Hradní bál na Helfštýně

V sobotu 18. července se na hradě Helfštýn uskuteční tradiční, letos již 23. Hradní bál. Tuto akci pořádá správa hradu společně s občanským sdružením Hrad Helfštýn, o. s.

Jan Lauro

Organizátoři se pro rok 2015 rozhodli pojmout bál jako celodenní akci protkanou soutěžemi, dílnami a vystoupením zajímavých interpretů. Během programu můžete absolvovat například rychlokurz práce s historickým tiskařským lisem, přehlídku historických zbraní včetně možnosti vyzkoušení či turnaj v hradním kroketu. To vše nabídne Studio bez kliky, které chystá také doprovodný program.

Pro nejmenší chystáme pohádková zastavení na stanovištích, kde je za úspěšné zdolání úkolů čeká drobná odměna. **Z Hradního bálu si odnesete drobné památky, pokud si je tedy sami vytvoříte ve výtvarném ateliéru Wolf.**

V odpolední části programu vystoupí skupina historického šermu Non Sancti.

Hradní bál se tradičně pořádá na počest slavného Rožmberka - Petra Voka a jeho choti Kateřiny z Ludanic, ani letos tedy nemůže chybět renesanční kostýmovaný průvod. Věříme, že se do něj zapojí i všichni odvážlivci, kteří dorazí v maskách. Nabitě hudební vystoupení zajistí kapela Happy To Meet.

Program zpestří několika vstupy skupina historických tanců Porta Temporis. V jejím podání budou probíhat i krátké ukázky pro zájemce, kteří by se chtěli naučit některé z tanečních kroků.

Chybět nebude ani loutkové divadlo. Jak vypadal Helfštýn za dob panování slavného Rožmberka, jak se měnil v průběhu dějin a co se tu děje dnes, přiblíží komentované promítání. Filmy z dob, kdy byla kinematografie v plenkách, rozpohybuje hradní Kinematograf plný nadsázky a humoru.

Pozvání přijala i skupina Boca Fuego, jejíž bezmála hodinová ohňová show završí 23. Hradní bál.

NEZAPOMEŇTE!

**V sobotu 18. července vás
s potěšením očekáváme
NA HRADNÍM BÁLE!**

Bližší informace naleznete na webu:
www.helfstyn.cz

NEZAPOMEŇTE!

Zaostřeno na ornitology

Zajímavosti ze života ornitologů a z činnosti přerovské ornitologické stanice jsou nedílnou součástí každého čísla zpravodaje. Tentokrát Kristina Sehnálková požádala o rozhovor vedoucího ORNIS RNDr. Josefa Chytila.

KS: Slyšela jsem, že jsi se v poslední době dost toulal po jižní Moravě?

JCh: Ani ne tak toulal, jako intenzivně pracoval. V přírodních vědách je důležitý dlouhodobý výzkum a monitoring – takže navazují na to, co jsem v posledních dvaceti letech v okolí Pálavy dělal.

KS: A co to přesně je?

JCh: Na jen prostý výčet by ani tento Zpravodaj nestačil – tak jen namátkou, v čem pokračuji do dnešních dnů: monitoring výskytu netopýrů v jeskyni Na Turoldu (v zimě) a nejbližším okolí (květen – září). Sčítání ptáků v rámci Jednotného programu sčítání ptáků (linie v Bořím lese u Valtic a mezi Mikulovem a Bavyry); dlouhodobý odchyt ptáků v rákosinách rybníka Nesyt; pravidelné sčítání vybraných druhů vodních ptáků na střední nádrži tzv. Pálavských jezer – tedy nejvýznamnějším shromaždišti těchto ptáků u nás; sčítání zimujících vodních ptáků v rámci Mezinárodního sčítání vodních ptáků. Navíc jsme bedlivě pokračovali také v mapování všech hnízdicích ptáků v tzv. „pálavském“ čtverci a také detailnějším

sledování racka bělohlavého na střední nádrži Vodního díla Nové Mlýny (VDNM).

KS: O tom díle jsem slyšela jak bajky od rybářů, tak i velkou kritiku ekologů. Co ty na to?

JCh: Není šprochu, aby na něm nebylo pravdy trochu. Faktem je, že VDNM poskytuje vzhledem ke své uživnosti pro rybáře až nevšední zážitky – dvacetikiloví kapři nejsou vzácností, před pár lety byl uloven kapitální kousek vážící 35 kg. Obří sumci i candáti také nejsou výjimkou. Faktem ale také bohužel je, že výstavba VDNM představuje jeden z největších ekologických zločinů bývalých socialistických mocipánů. Vylhané důvody nutnosti výstavby se po revoluci obnažily v plné nahotě – velkoplošné zavlažování (některé fantasmagorie mluvily dokonce i o zavlažování polí na Slovensku!) se ukázalo být technologickým i ekonomickým nesmyslem, stejně jako obrana území proti povodním. A zabránění jarním záplavám způsobilo vysychání lužních lesů na soutoku Moravy a Dyje – tedy jednoho z nejcennějších ekosystémů u nás vůbec.

Pokračování na straně 6

KS: Neměl bys tam něco veselejšího?

JCh: Radost jsme měli s kolegou Macháčkem z mikulovského muzea z akce z poloviny května. Chtěli jsme zjistit původ racků bělohavých na zmíněné střední nádrži VDNM. On je to sice racek, ale zhruba velikosti káněte a často se spíše jako dravec také chová. Není si před ním jisté žádné kachňátko, housátko, racek chechtavý jakéhokoliv stáří a bohužel také mladí rybáci.

KS: A to vadí?

JCh: Docela ano, protože rybák obecný je jedním z předmětů ochrany Ptačí oblasti Věstonická nádrž - což je oficiálnější název právě pro střední nádrž VDNM. A raci bělohlaví způsobují do určité míry (jak moc velké ale zatím přesně nevíme) velmi nízkou úspěšnost hnízdění právě u rybáků obecných. Mláďata jim sbírají jako vítanou svačinku....

KS: No a zjistili jste ?

JCh: Zjistili: Petr Macháček pořídil během hodiny a půl přes 1400 snímků, na nichž jsme potom odečetli 11 racků z Polska, a dva naše racky ze střední nádrže z let 2013 a 2014.

KS: Jak odečetli? Oni mají někde něco napsané?

JCh: Mají - na barevných odečítacích kroužcích. Běžné kroužkování hliníkovými (nebo nověji také ocelovými) kroužky má tu nevýhodu, že kroužkovaného ptáka musíte znovu chytit, abyste dokázali přečíst kód na jeho kroužku. U odečítacích kroužků to není nutné - kvalitním stativovým dalekohledem lze odečíst takovýto kroužek i na vzdálenost až 100 m.

KS: Pojďme se podívat také na vlastní Pálavu. Co je tam nového?

JCh: Správa CHKO zpřístupnila po mnoha letech vrchol Děvína; zdá se, že se to setkal s velkým pochopením. Nádherně letos kvetly voňavé třemdavy, naopak jsme nestihli vrchol kvetení symbolu Pálavy - kosatce nízké odkvétají ve srovnání s mými studentskými léty o 3 týdny dříve! A potěšil další nárůst početnosti evropského ptačího klenotu - vlhy pestré. Není divu, že se také objevuje stále častěji i na více místech Přerovska.

KS: Čímž se krásnou smyčkou dostáváme zase do našeho regionu. Co je zde zajímavého?

JCh: Právě dokončuji již druhé kolo evropského mapování hnízdících ptáků. Základní změnou oproti minulým mapováním je využití metody tzv. hodinovek. Počítač vám vylosuje (náhodný výběr zamezuje preferování těch nejzajímavějších lokalit) ve „vašem“ mapovacím čtverci (zhruba 11x12 km), tři menší čtverce, ve kterých musíte 2x za sezonu zjistit během jedné hodiny, které druhy ptáků zaznamenate nejdříve, které později a které třeba vůbec. Finta je v tom, že hodinu máte rozdělenou na 6 desetiminutových intervalů, a podle toho, které druhy zjistíte v které desetiminutovce, se matematickými modely počítá také frekvence výskytu jednotlivých druhů a poměrná početnost. Neztratila jsi se v tom úplně?

Dokončení rozhovoru na následující straně

KS: No – přiznávám, že trochu ano. Někáká zajímavost na úplný závěr rozhovoru?

JCh: . Dnes jsem po cestě z práce ještě stihl zkontrolovat a okroužkovat 4 mláďata poštolek – v květinovém truhlíku na okně ve čtvrtém patře paneláku. Přes žaluzie na okně jsme sledovali, jak samička poctivě krmí čtyři malé ochmýřené kuličky....

A ráno, ještě před nástupem do úřadu, jsme s kolegou Tošenovským a s olomouckou televizí stihli zkontrolovat hnízdiště rorýsů na magistrátní budově na Bratrské ulici. Rorýsi potěšili – ze šesti hnízdních komůrek mají obsazené 4, ve dvou případech jsme zkontrolovali i mé kroužkovance z let 2011 a 2013.

KS: Díky za rozhovor – a ať vám to dobře lítá i hnízdí!

Jaké stavební práce se letos provádí na Helfštýně?

To je otázka pro kastelána hradu, Bc. Jana Laura.

Rok 2015 není pro správu hradu spojen pouze s třemi desítkami kulturních, společenských a jiných akcí, ale také s podstatnými zásahy, které povedou k obnově a záchraně některých míst jedné z nejrozsáhlejších památek na Moravě. Již koncem května vyrostlo 12 metrů vysoké a bezmála 70 metrů dlouhé lešení při okružní hradbě kolem severozápadní straně hradního paláce. Přístupné je překlenovací lávkou přes čtvrtý příkop a zedníci z něj spárují kamenné zdivo, u kterého již dešťová voda vyplavila spojovací materiál do té míry, že začaly vypadávat lícové kameny. Okružní hradby by měly být opraveny do konce července. Další významný projekt bude zahájen až po poslední plánované kulturní akci sezóny tak, aby nebyl nijak zásadně narušen provoz Helfštýna. Kvůli havarijnímu stavu dojde k výměně prvního a třetího mostu. S výměnou se začne koncem září. Absence strategických komunikačních spojnic jednotlivých nádvoří sice pohyb omezí, ale hrad bude zpřístupněn výpadními brankami. Práce, při nichž budou kompletně nahrazeny zkorodované ocelové nosníky, osazen nový poval i přitesané zábradlí, zaberou zhruba měsíc. Dále se zpracovává špičkové zaměření hradního paláce formou

fotogrametrie. Dron s fotoaparátem pořídil kolem šesti tisíc snímků této významné stavby a ty jsou nyní skládány do 3D modelu, který poslouží projektantovi při tvorbě studie. Veškeré plánované prvky, vkládání konstrukcí, či přípravu podkladů pro restaurátory tak může projekční kancelář za pomoci tohoto materiálu diskutovat s odborníky z Národního památkového ústavu odborného územního pracoviště Olomouc a mnohem efektivněji hledat kompromisní formy záchrany dosud zneprístupněného objektu.

A JE TU ZASE ZAHRADNÍ SLAVNOST!

Jednou za rok, uprostřed léta, se jedno nedělní odpoledne otvírá doširoka brána ornitologické stanice a vítá návštěvníky na Zahradní slavnosti.

Slavnostní den je to nejen výzdobou a přichystaným pohoštěním, ale především programem pro děti i pro dospělé. V tento den si každý rok připomínáme založení záchranné stanice pro zraněné a handicapované živočichy z volné přírody a také tradici vytváření sezónních výstav v ORNIS.

Na letošní slavnost vás zveme v neděli 2. srpna od 16 hodin do zahrady ORNIS v Bezručově ulici.

Hned na začátku potěší děti pohádka v podání Loutkového divadla Přerovský Kašpárek Sokola Přerov. Představíme vám některé trvale handicapované svěřence ze záchranné stanice. Hostem bude Martin Evžen Kyšperský, který vás spolu s Alešem Pilgrem uchvátí svou hudbou, neotřelými texty skladeb, ale hlavně svým nadšením pro hudbu jako takovou.

Na jejich vystoupení určitě hned tak nezapomenete! Děti si po vyluštění Hladokvízu zaslouženě opečou špekáčky u ohniště a pro všechny bude přichystáno pivo, limo, nanuky a jiné dobroty. Můžete si jen tak poseďt v trávě s přáteli nebo se svézt po jezírku na loďce. Letošní slavnost bude věnovaná tématu stěhování ptáků, což je téma naší sezónní výstavy s názvem Táhní,...ale vrať se! Budete mít možnost prohlédnout si ji s komentářem jejího autora, Martina Vymazala. Výstavu i celou akci finančně podpořilo Statutární město Přerov.

Sejdeme se za každého počasí! Jednotné vstupné je 30 korun českých. Na shledanou se těší Jana Kosturová a pracovníci ORNIS

VELKÁ PRÁZDNINOVÁ ROADSHOW STOLETÍ MIROSLAVA ZIKMUNDA

k filmu
Petra Horkého

projekce filmu
besedy, soutěže

Foto: Muzeum pohybového kina, Archiv H-Z,
autor: Jiří Hanzelka a Miroslav Zikmund

**NEJNAVŠTĚVOVANĚJŠÍ
DOKUMENT ROKU 2014
MÍŘÍ K VÁM !**

- 1.7. Písek
- 3.7. Manchester (UK)
- 8.7. Frenštát p. R.
- 9.7. Ostrava
- 15.7. Praha
- 16.7. Krásná Lípá
- 17.7. Liberec
- 24.7. Jirny
- 25.7. Velké Popovice
- 31.7. Hradec Králové
- 5.8. Helfštýn
- 7.8. Brno
- 9.8. Boskovice
- 14.8. Kamencové
Jezero
- 15.8. Vysoká Pec
- 21.8. Žatec
- 22.8. Švihov
- 23.8. Černá
v Pošumaví
- 24.8. Přimda
- 28.8. Mnichovo
Hradiště
- 30.8. Kyjov

www.piranhacinema.cz

www.facebook.com/stoletimiroslavazikmunda

Znáte skutečný životní příběh Zikmunda a Hanzelky? Všichni znají dva nejslavnější cestovatele, ale nikdo neví, jaký žili život. Jak proplouvali politickými nejistotami? Jak to měli se ženami? A s penězi? Projeli celý svět, prodali 6,5 milionu knih, natočili čtyři celovečerní filmy – ale byli šťastní? Miroslav Zikmund si skoro 80 let denně píše deník. Na příběhu vlastního života je tedy schopen vyprávět příběh naší republiky. Zplozen byl ještě za Rakouska-Uherska a osobně potkal všechny naše prezidenty kromě Háchy a Husáka...Setkal se s Hillarym, Gagarinem, potkal prezidenty, krále i domorodé náčelníky. Zikmund a Hanzelka plánovali, že na závěr své cestovatelské kariéry vyrazí na cesty po tehdejší Československu. Tento cíl už nestihli splnit, a proto životopisný film o nejslavnější cestovatelské dvojici vyrazí na turné po České republice. Podívejte se do svých prázdninových plánů, třeba budeme mít společnou trasu.

Pozor, představení začíná... začalo!

Nejeden čtenář Zpravodaje bude určitě souhlasit s názorem, že rekapitulovat úspěch výstavy pouhý měsíc po jejím otevření je zbytečné a do jisté míry i opovážlivé. Přesto se už nyní nabízí možnost sdílet se zájemci o historii z řad široké veřejnosti alespoň některé zážitky, které nabyla muzejní pedagožka a lektori při práci s návštěvníky během uskutečňování aktivit oživujících výstavu Stoletý Přerovský Kašpárek.

Kateřina Tomešková

Rozhodnutí zamyslet se veřejně nad zajímavými momenty, kterých si nelze nepovšimnout při setkání malých návštěvníků výstavy s tichým světem loutek, vyplynulo z ohlížení se za společnou práci týmu. Při diskusi nejednou došla řeč na milé vzpomínky, které podávaly výpověď o nefalšované radosti dětských očí z pozorování naaranžovaných pohádkových scén. Mnohé postavy z pohádek po přenesení z přerovského loutkového divadla do výstavních prostor zdejšího muzea, nejenže neztratily na své působivosti a kráse, ba naopak jakoby prohlédly. Stalo se tak díky zdařilým výtvarným instalacím, které umožňují návštěvníkům volný pohyb po několika místnostech

a zároveň myslí na bezprostřední kontakt nejmenších diváků s dřevěnými kamarády. Například některé vybrané loutky, konkrétně dva malí pihatí uličníci, kteří si spolu chtějí „začutat“ fotbal nebo představitelé slavných interpretů jazzové hudby afroamerického původu, jež jsou vystavené ve vitrinách přizpůsobených hravé interakci, přináší všem zájemcům o hru s marionetou neobvyklou možnost vyzkoušet si na vlastní kůži náročnou práci vodiče loutek.

Veskrze velmi pozitivní reakce návštěvníků, které zrcadlí kvalitní úroveň realizace první desítky lektorských programů a více než dvě stovky spokojených nejmladších návštěvníků absolvojcích samoobslužnou variantu, vypovídají o situaci, že přerovské muzeum má v letošní sezóně co nabídnout nejen školám, ale i rodinám s dětmi. O všeobecné oblíbenosti výstavy také svědčí i zvláštní zájem prarodičů, kteří si v uplynulých týdnech udělali čas a ochotně se se svými vnoučaty vydali na přerovský zámek, a to i přes to, že se jinak zpravidla vyhýbají fyzicky náročné cestě přes „kopec“.

Za zvláštní připomenutí dozajista také stojí takřka vyprodaná muzejní noc, která přilákala bez mála dvě stovky zájemců z řad dětí i dospělých, kteří se přišli nechat unášet příběhem o Kašpárkově nočním dobrodružství. Již na první pohled

tak trochu dvojsmyslný význam zvoleného tématu nabízel organizátorům nočních prohlídek zpestřit výstavu řadou veselých úkolů, které byly určeny k plnění starším 18 let. A když, jak se říká, došlo na lámání chleba v podobě samotného vysvětlování některých veskrze zcela nezávadných hravých aktivit, mnozí rodiče i prarodiče ke svému údivu zjistili, že se jejich děti začínají podezřele usmívat.

Ty z vás, kteří jste výstavu o stoleté historii Loutkového divadla Sokola Přerov Přerovský Kašpárek dosud nestačili navštívit, bude určitě zajímat, co je jejím největším lákadlem. Podle zachycených výpovědí dětí i dospělých je to právě výjimečná příležitost nahlédnout do světa zákulisí loutkového divadla - mít možnost potrápit své prsty s ovládáním pohybu loutek, ale také si díky připraveným

aktivitám postupně uvědomit, co všechno znamená „být dobrým loutkářem“. Přijďte a posuďte sami, zda v zemi, kde má loutkářské řemeslo a umění dlouholetou tradici, se zase jednou opravdu povedla muzejníkům výstava, která umí zahřát u srdce nejednoho milovníka divadla a pohádek...

Výstava Stoletý Přerovský Kašpárek je v muzeu k vidění do 27. září 2015.

K LÉTU PATŘÍ DOVOLENÁ, KOUPÁNÍ A... PLOVÁRNY!

Zavzpomínejme si tedy na jednu starou přerovskou plovárnu spolu s regionálním historikem Petrem Sehnálkem.

Koncem 19. století nebylo v Přerově dostatek vhodných míst k bezpečnému koupání, jelikož neregulovaná Bečva hrozila v mnoha místech nebezpečím

utopení, k čemuž zde bohužel každoročně vskutku docházelo.

Díky snaze městského stavebního a zdravotního radního MUDr. Leopolda Riedla a podpoře okresního hejtmána Ludvíka Abendrotha byla konečně na pravém břehu řeky Bečvy za zahradou Hegrova mlýna počátkem srpna roku 1900 otevřena městská plovárna. Středobodem plovárny navržené městským inženýrem Karlem Černým byla betonová vodní nádrž o rozměrech 14 a 40 metrů. Největší hloubka na jednom z konců činila 2,1 metru, a proto zde byl instalován

prkenný můstek ke skokům do vody.

V rámci regulace Bečvy v sousedství plovárny byla v letech 1909 až 1910 vystavěna nábrežní ochranná zeď oddělující plovárnu a řeku.

Pokračování na straně 12

Další rekonstrukce areálu se udála v roce 1930, když by rozšířen samotný bazén a také rozmnoženy převlékací kabiny. Ovšem jistý kámen úrazu spočíval právě v těchto kabinách, neboť byl zachován typ kabin hromadných, což při sdílení s neznámým člověkem hrozilo nebezpečím okradení. V neděli 1. června 1930, kdy byla plovárna po úpravách otevřena, mohlo 300 návštěvníků využít i služeb kavárničky restaurátora Kupky, nájemce Městského domu, jehož zařízení vedle jiného občerstvení nabízelo i zmrzlinu. Plovárna též disponovala odrazovými můstky pro skoky do vody a pro vyžití na souši přibyl zakrátko stolní tenis. Rovněž také nabízela i půjčování plavek a ručníků. Podobu plovárny po rekonstrukci zachytil Jindřich Poštulka v roce 1935, když zády k řece Bečvě vyfotografoval bazén, sprchy, převlékací kabinky a vstup s místností správce plovárny – plavčíka. Na vzdálenějším konci bazénu lze před dřevěnou boudičkou

spatřit vysoký skokanský můstek.

Za povšimnutí stojí vpravo odložená kola umístěná zde převážně díky benevolenci správce a plavčíka pana Vojtěcha Chajdy. Později na plovárně vyrostla i vysoká skluzavka. Další úpravy následovaly po 2. světové válce a v 50. letech. V 70. letech však měl bazén plovárny natolik popraskané dno, že unikala voda a plovárna byla uzavřena. V 80. letech byla plovárna zbořena a do nedávna jí ještě připomínala zatravněná sníženina tvořená pozůstatkem bazénu. Dnes je prostor, kde městská plovárna stávala, upraven do podoby parčíku.

A kam dnes nejraději chodíte plavat vy? Kam jste se chodili koupat dříve? Napište nám do redakce na e-mail sehnalkova@prerovmuzeum.cz. Nejzajímavější příspěvek odměníme atraktivními publikacemi.

Opět se blíží Kovářské fórum

Týdenní tvorby v historické kovárně hradu Helfštýn se letos zhodí slovenský umělecký kovář Marian Volentiér, kterému bude asistovat Daniel Klucha.

Kovářské fórum má 27 let dlouhou tradici, během níž vznikla řada špičkových děl – většinou velkých exteriérových plastik, v současnosti zdobících nádvoří hradu.

Zatímco si dnes můžeme vybírat z těch nejlepších dílen, v začátcích bylo komplikované oslovené autory přesvědčit, že účast na této akci má význam. Opustit pohodlí perfektně vybavených kováren a přesunout činnost na hrad, kde je jen základní vybavení, není snadné.

Po pěti letech, kdy v kovárně pracovaly velké týmy z USA, Izraele a naposledy z Čech a Belgie, oslovila správa hradu držitele několika ocenění za volné plastiky Mariana Volentiéra. Pro lepší představu o tom, co mistr s nezaměnitelně měkkým rukopisem na poslední srpnový týden chystá, jsme mu položili pár otázek.

Přemýšlel jste už o konkrétním motivu, který byste chtěl během Fóra pracovat?

Přemýšlel som nad plastikou, ktorú by sme tam kovali. Napadlo ma spracovať motív Malej morskej víli. Skúsil by som zachytiť ten moment z príbehu, keď sa stala víla človekom.

Máte bližší predstavu o dimenzích a materiálu, z nehož dílo vznikne?

Vo vlasoch by mala jemný zlatistý prvok a šaty-chvost leštená ocel v kombinácii s jemne modrým patinovaním. Závoj bude vytvárať chvost, leštený s modrým nádychom. Vykovaním modelu by som to celé vyladil a pri práci na Fóru sústredil na výraz – moment rozhodovania morskej víli. Bola by to interiérová plastika. Len, veľkosťou by sa to dalo maximum do výšky jedného

metra, aby som sa mohol sústrediť na vizuálne spracovanie. V prílohe som poslal aj nákres, je to zatiaľ len prvá vizuálna predstava.

Bude se víla nějak jmenovat?

Názov ešte neviem, no chcel by som k tomu napísať malý veršík, ktorý by ten názov rozvinul...

Váš spolupracovník je také kovář?

Daniel Klucha je moj kamarát, práve skončil strednú umeleckú školu, a tak trochu ho u mňa doma v dielni zaúčam. Už sa teším tiež na prácu na Helfštýne.

(Obsah rozhovoru tvoří přepis části korespondence autora s kastelánem Helfštýna Janem Laurem.)

Slavnostní zahájení Kovářského fóra proběhne na hradě Helfštýně 22. srpna 2015 ve 14 hodin. Marian Volentiér bude své dílo kovat v průběhu celého týdne před Hefaistónem, tedy od 23. do 28. srpna na III. nádvoří hradu.

Co návštěvníkům nabízíme v rámci Dnů evropského dědictví v neděli 13. 9. 2015?

ZÁMEK PŘEROV (Horní náměstí 1, Přerov):

Komentované prohlídky výstavy Stoletý Přerovský Kašpárek

Kurátor výstavy Stoletý Přerovský Kašpárek Mgr. Lubor Maloň provede zájemce zmíněnou výstavou, která připomíná 100. výročí vzniku známého přerovského loutkového divadla, a prozradí jim zajímavé informace z přípravy celého výstavního projektu. Všichni, kteří se komentovaných prohlídek zúčastní, tak budou mít možnost například nahlédnout do improvizovaného zákulisí divadla, dozvědět se leccos poutavého o organizaci divadla, jeho profesích, historii a bývalých členech a pokochat se plakáty a mnoha loutkami z nejrůznějších pohádek. Některé loutky si budou moci i sami vést nebo za ně promluvit. Návštěvníci také zjistí, které loutky na výstavě jsou nejstarší a které naopak nejmladší. Komentované prohlídky začnou v 10.00 a 14.00 hodin v průjezdu přerovského zámku, přibližná délka prohlídky 45 minut.

Bezplatné prohlídky stálých expozic zámku s průvodcem

Prohlídky začínají v 9.30, 11.00, 13.30, 15.00

HRAD HELFŠTÝN (Týn nad Bečvou):

Celodenní bezplatný vstup do hradního komplexu.

9.00 – 16.00 Komentované prohlídky hradu.

Výklad o historii a stavebním vývoji hradu začíná vždy v celou hodinu, zahrnuje vstup do tří stálých expozic: uměleckého kovářství, historické mincovny a expozice archeologie.

10.00 – 16.00 Výtvarné dílny.

Společně se Studiem Bez kliky Vám budeme vyprávět příběhy o významných osobnostech Helfštýna, které si pak vyrobíme. Děti si vyzkouší své výtvarné dovednosti a to co vytvoří si odnesou jako upomínku na absolvování dílničky.

ORNIS Ornitologická stanice Muzea Komenského v Přerově (Bezručova 10, Přerov):

Bezplatné komentované prohlídky sezónní výstavy "Táhni, ...ale vrať se" s poskytnutím detailních informací týkajících se nejhorší genocidy ptáků v dějinách - vyhubení holuba stěhovavého v Severní Americe.

Časy prohlídek: 10.00, 12.00, 14.00 a 16.00

Informace o veškerém programu EHD v Muzeu Komenského v Přerově budou průběžně aktualizovány na www.prerovmuzeum.cz.

STARÝ PŘEROV OPĚT OŽIJE

V loňském roce získalo Muzeum Komenského v Přerově do svých sbírek svým rozsahem ojedinělou kolekci pohlednic města Přerova. Jejím tvůrcem byl přerovský sběratel Jiří Hloušek, který by v letošním roce oslavil svých nedožitých pětasedmdesát let

Šárka Krákorová Pajůrková

Právě k tomuto jubileu pro vás chystáme výstavu „Jiří Hloušek – Přerov na starých pohlednicích“, která přiblíží osobnost sběratele a bude prezentovat část jeho sbírky.

Jiří Hloušek, spoluautor dvoudílné publikace „Přerov v proměnách času“, se věnoval sběratelství po celý svůj život. Začínal sbíráním zápalkových nálepek, pivních etiket, suvenýrů, mincí a bankovek, odznaků a medailí. Sbíral také kapesní kalendářiky, ale hlavně pohlednice.

Nashromáždil tak jednu z největších sbírek místopisných pohlednic svého rodného města Přerova.

Sbírka obsahuje cca 4300 kusů pohlednic z let 1895 až 1950, bohužel vystavena může být z prostorových důvodů jen její menší část. Sbírka svým rozsahem obsáhla všechny vývojové etapy pohlednicové tvorby na území města Přerova včetně všech známých tiskařských technik používaných k jejich zhotovení a zachycuje nejrůznější zajímavá a mnohdy již neexistující zákoutí města Přerova.

Přijďte zavzpomínat na doby (ne)dávno minulé.

Vernisáž výstavy se uskuteční 24. září 2015 v prostorách muzea. Návštěvníci si ji budou moci prohlédnout až do 28. února 2016.

KALENDÁRIUM

neboli

CO VÁS MŮŽE ZAJÍMAT...

5. – 6. 7. HELFŠTÝNSKÁ POUŤ. Celodenní program plný řemesel a soutěží spojený s historickým tržištěm. Pořádá Studio Bez kliky. Vstupné plné 100 Kč, snížené 60 Kč, děti do šesti let zdarma. Helfštýn.

18. 7. XXIII. HRADNÍ BÁL. Pořádá Muzeum Komenského v Přerově ve spolupráci s o. s. Hrad Helfštýn. Náhled do doby Petra Voka z Rožmberka, celodenní program, kostýmovaný průvod, divadelní vystoupení, hudební skupiny, poetické pásmo a mnoho dalšího. Vstupné plné 100 Kč, snížené 60 Kč, děti do šesti let zdarma. Helfštýn.

1. 8. od 21 hodin. HRADNÍ LETNÍ KINO. Promítání Biografu 16 pod širým nebem na II. hradním nádvoří. Program naleznete na www.helfstyn.cz. Vstupné plné 100 Kč, snížené 60 Kč, děti do šesti let zdarma. Helfštýn.

2. 8. od 16.00 VIII. ZAHRADNÍ SLAVNOST. Tradiční představení záchranné stanice a aktivit ORNIS netradiční formou. (Více o programu uvnitř tohoto čísla) Jednotné vstupné 30 Kč. ORNIS.

22. 8. SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ XXVII. ROČNÍKU KOVÁŘSKÉHO FÓRA. Monumentální dílo bude tentokrát kovat Marián Volentiér ze Slovenska. Helfštýn.

23. 8. – 28. 8. KOVÁŘSKÉ FÓRUM – XXVII. ROČNÍK. Monumentální dílo bude tentokrát kovat Marián Volentiér ze Slovenska. Helfštýn.

29. a 30. 8. XXXIV. MEZINÁRODNÍ SETKÁNÍ UMĚLECKÝCH KOVÁŘŮ HEFAISTON. Výstava exponátů pod širým nebem, kovářské soutěže, promítání v galerii na II. nádvoří, demonstrace kovářské tvorby na deseti pracovištích a mnoho dalšího. Po oba dva dny zajištěna kyvadlová autobusová doprava z Lipníka n. B. a zpět. Vstupné 100 a 50 Kč. Helfštýn.

29. 8. od 19.30 EVROPSKÁ NOC PRO NETOPÝRY. Vše o netopýrech a jejich životě. Celoevropská akce propagující ochranu netopýrů. ORNIS.

Úterý 8. 9. od 17.00 Přednáška RNDr. Jaroslava Cepáka PhD. o ptačí migraci k výstavě „Táhni, ...ale vrať se!“ Jednotné vstupné 10 Kč. Korvínský dům.

Čtvrtek 10. 9. od 17.00 VERNISÁŽ VÝSTAVY JIRÍHO RYŠAVÉHO v prostorách přerovského zámku.

12. 9. HRADNÍ KEJKLE. Rozmanitá přehlídka žonglérů, kejklířů a artistů všeho druhu. V průběhu dne řada workshopů. Vstupné 80 a 40 Kč. Helfštýn.

19. 9. od 19.00 do 23.00 KOMENTOVANÉ NOČNÍ PROHLÍDKY. Nutná rezervace, do 15. 9. 2014 na mail: helfstyn@volny.cz nebo tel. 581 797 093. Helfštýn.

Čtvrtek 24. 9. od 17.00 VERNISÁŽ VÝSTAVY „JIRÍ HLOUŠEK - PŘEROV NA STARÝCH POHLEDNICÍCH“ v prostorách přerovského zámku.

ZPRAVODAJ MUZEA KOMENSKÉHO V PŘEROVĚ ČERVENEC – ZÁŘÍ 2015

Texty: Josef Chytil, Jan Lauro, Jana Kosturová, Šárka Krákorová Pajůrková, Lubor Maloň, Petr Sehnálek, Kristina Sehnálková a Kateřina Tomešková

Foto: archiv Muzea Komenského v Přerově

Redakce a grafická úprava: Kristina Sehnálková

Vydalo Muzeum Komenského v Přerově, p.o., Horní nám. 7, 750 11, Přerov. IČO: 00097969.

Zaregistrováno Ministerstvem kultury ČR pod zn. MK ČRE 21496.

Příští číslo vyjde 2. října 2015.

Muzeum Komenského v Přerově je zřízeno
a financováno Olomouckým krajem.

